

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 456 /2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

34/2020. (I. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. február 15-én előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2020. január 30-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. április 9-én elektronikus úton beadványt terjesztett elő a Független Rendészeti Panasztestülethez (*továbbiakban: Testület*).

A Testület tanácsadója 2017. április 19-én (*FRP/157/2/2017/Ált. ügyszámon*) tájékoztató levelet küldött a panaszos részére, melyben hatásköre hiányát állapította meg a beadványában szereplő tartalommal kapcsolatban, mivel abban a panaszos büntetőeljárással kapcsolatos kifogásokat hozott a Testület tudomására, amelynek vizsgálatára a Testület hatásköre nem terjed ki. A Testület a panaszos ügyének előzményéről (az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatára és a Testület által használt levelezőrendszerben fellépett technikai hiba miatt) a fent említett tájékoztató levél kiküldésekor még nem szerzett tudomást.

A technikai hiba feltárását követően az Országos Rendőr- főkapitányság (továbbiakban: ORFK.) Ellenőrzési Szolgálatára által 2019. november 7-én a Testületnek megküldött iratsomag alapján a következők nyertek megállapítást:

A panaszossal szemben 2017. január 13. 21 óra 40 perctől 2017. január 14. 01 óra 25 percig személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítottak. A panaszos a személyi szabadságot

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

korlátozó intézkedés időtartamáról a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK:) kerületi Rendőrkapitányságon 2017. január 14-én kiállított „Igazolás” című nyomtatványon aláhúzással jelezte, hogy az előállítás időtartama alatt sérülése és panasza keletkezett.

Panaszára tekintettel a BRFK. kerületi Rendőrkapitányság Vezetője 2017. január 18-ai végzésében közigazgatási hatósági eljárás (ügyszáma: 01160-105/2-1/2017.P) megindításáról határozott. A hivatkozott eljárás során a BRFK.. kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályán 2017. február 15-én megtartott meghallgatás alkalmával a panaszos kérte, hogy panaszát a Független Rendészeti Panasztestület bírálja el.

Tekintettel arra, hogy a 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (továbbiakban Rtv.) 92. § (1) bekezdése értelmében ugyanazon intézkedés kapcsán nem folyhat párhuzamosan eljárás az intézkedést foganatosító rendőri szervnél és a Testületnél (a két eljárás egymást kizárja) 2017. február 20-án a BRFK. kerületi Rendőrkapitányság Vezetője a Testület állásfoglalásának kézhezvételéig a BRFK.. kerületi Rendőrkapitányságon indított 01160-105/2-1/2017.P számú közigazgatási hatósági eljárás felfüggesztéséről döntött. A rendőrségi iratok alapján megállapítható, hogy a panaszos 2017. február 15-ei meghallgatása során benyújtott panaszát a BRFK. kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2017. február 20-án felterjesztette a BRFK Hivatala részére a Testülethez való továbbítás céljából, amelyet az ORFK. Ellenőrzési Szolgálatának vezetője átiratához mellékelve 2017. március 6-án megküldött a Testület részére. Az ORFK. Ellenőrzési Szolgálat és a Testület által használt levelezőrendszerben fellépett technikai hiba miatt azonban a panasz nem érkezett meg a testület részére. A panaszeljáráásban a technikai hiba által okozott anomália felismerését követően az ORFK. Ellenőrzési Szolgálatának vezetője 2019. november 7-én ismételt megküldte a Testület részére a panaszbeadványt, és az ügygel kapcsolatban a BRFK Hivatal vezetője által felterjesztett iratokat.

I.

1) A panaszos a BRFK. kerületi Rendőrkapitányságon 2017. február 15-én megtartott meghallgatás alkalmával előadta, hogy a vele szemben 2017. január 13-án foganatosított rendőri intézkedés alkalmával a rendőrök betörték az otthonába, mert őket senki nem engedte be. Nem is csöngettek. A panaszos anyukája szeme láttára leteperték a panaszost, berakták a rendőrautóba és bezárták a fogdába két órára (ahol véleménye szerint jogtalanul tartották fogva) A panaszos elmondta, hogy a rendőri intézkedés során, illetve azt megelőzően sokkos állapotban volt. Egyrészt azért, mert az esetet megelőző héten a fogorvosa a csonthártyájába szúrta az injekciót, amitől napokig tüszögött, valamint a menstruációja is éppen megjött. Továbbá az is a sokkos állapota indokául szolgált, hogy korábban az alkalmazottja meglopta, ami miatt ki kellett őt rúgnia. Az alkalmazottja üvöltözött vele a telefonban, hogy menjen be az üzletbe és addigra legyen a kezében a felmondó papírja. Ő bezár és leadja a kulcsot a szomszédban. Ennek az ügyeit kellett intéznie, amikor megállt az utcában, ahol két „bunkó” rátámadt. A nő ordenáré módon üvöltözött vele, ami a panaszost teljesen lesokkolta, tekintettel az állapotára. Elmondása szerint mire a rendőrök kimentek hozzá, már sokkos állapotban volt.

A panaszos az ügyintéző kérdésére elmondta, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök közül a két „nagyobb darab csajjal” még nem találkozott, a fiúval talán igen. A „srác” mondta a panaszosnak – egy korábbi intézkedés alkalmával -, hogy nincs jogosítványa és, hogy egy Ford Fiestája van. Ezt a panaszos és édesanyja sem értette. A panaszos szerint a rendőrök haragszanak rá, mert amikor hazaköltözött többször is kihívta őket a nagypjára és a cigány barátnőjére. Ezért a panaszos szerint a rendőrök megkülönböztetett figyelemmel bánnak vele.

A panaszos elmondta, hogy a rendőrök hárman voltak, két lány és egy fiú (egy magas barna hajú). A panaszos előadta, hogy a kerületi rendőrök korábban is intézkedtek már vele szemben. Akkor a kocsijából rángatták ki, és állítása szerint meghamisították a mintát, amit levettek.

A meghallgatást vezető ügyintéző felvezette a panaszosnak, hogy a rendőri jelentés alapján a panaszos az intézkedés kezdetekor – amikor a rendőrök felkeresték - megpróbálta kivonni magát az intézkedés alól, kiabált a rendőrökre és kérdőre vonta őket, hogy mit keresnek ott, illetve megkísérelte őket elzavarni. Az ügyintéző megkérdezte a panaszost, hogy így történt-e az eset. Erre a kérdésre a panaszos azt a választ adta, hogy megmondta nekik, hogy menjenek ki. A panaszos elmondása szerint megkérdezte a rendőröket, hogy ki engedte be őket, és, hogy egyáltalán milyen alapon vannak ott. A panaszos anyukája is kérdezte, hogy hogyan jöttek be. A panaszos elmondta, hogy otthon akart pihenni egy ilyen hét után. A panaszos szerint a rendőrök nem indokolták meg, hogy hogyan jöttek be. Amikor beültették a rendőrautóba, akkor kérdezték meg tőle, hogy ki az az öregúr a földszinten. Erre a panaszos megmondta a nagypapája nevét. A panaszos az ügyintéző kérdésére, hogy a nagypapája nevéen kívül mondott-e mást a rendőröknek azt válaszolta, hogy csak a nevét, és azt, hogy a nagypapája.

A panaszostól megkérdezte az ügyintéző, hogy hogyan reagált arra, amikor közölve lett vele, hogy bűncselekmény elkövetésével vádolják, és elő fogják állítani a rendőrkapitányság épületébe. A panaszos azt válaszolta, hogy nem követett el bűncselekményt. Amikor közölték vele, hogy elő akarják állítani, akkor mondta, hogy beszéljenek meg egy másik időpontot, mert fáradt. Arra, hogy mondták volna, hogy bűncselekmény elkövetésével vádolják nem emlékezett.

Az ügyintéző megkérdezte a panaszost, hogy amikor közölték vele, hogy elő lesz állítva valóban bement-e egy szobába, ahol elkezdett telefonálni. Megkérdezte továbbá a panaszostól, hogy ha igaz, akkor kit hívott. A panaszos azt válaszolta, hogy igen telefonált, és az egyik ismerősét hívta, hogy mit tegyen. Az ismerősét nem kívánta megnevezni. Elmondta, hogy már azt megelőzően is telefonált az ismerősével, mielőtt a rendőrök berontottak a házába.

Az ügyintéző érdeklődött, hogy a felhívott személy neve valóban Gy.-e, továbbá, hogy igaz-e hogy nevezett a rendőrség hivatalos állományú tagja; ám erre a panaszos nem kívánt válaszolni.

Az ügyintéző megkérdezte a panaszost, hogy a rendőri intézkedés során elhangzott-e arra irányuló felszólítás, hogy tegye le a telefont és működjön együtt az intézkedéssel. A panaszos azt válaszolta, hogy ezt nem hallotta, mivel telefonált és sokkos állapotban volt a történetek hatása miatt. Közölte, hogy az ügyvédjét szeretné felhívni, de ezt nem engedték. Azt mondták, hogy majd bentről felhívhatja. Amikor bevitték, telefon sem volt nála. Nem is kínálták fel, hogy hívja fel az ügyvédjét. Kabát nélkül vitték be, és majdnem cipőt sem vehetett fel a mínusz tíz fokban. A panaszos elmondta, hogy nem tiltották meg neki, hogy felvegye a cipőjét, de nehezen akarták megengedni.

A panaszossal közölte az ügyintéző, hogy az intézkedés során vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor. Az ügyintéző megkérdezte, hogy történt-e ezzel kapcsolatban előzetes figyelmeztetés. A panaszos erre azt válaszolt, hogy nem tudja, mert sokkos állapotban volt. A panaszos elmondta, hogy fogalma sincs miért került sor vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazásra. Hozzátette, hogy azért, mert őt negatívan megkülönböztetik a kerületben, mert a nagypapja miatt többször is kihívta őket, hogy távolítsák el a cigányokat az otthonából.

A panaszos az ügyintéző kérdésére elmondta, hogy legutóbb egy éve intézkedtek vele szemben a rendőrök. Ez volt az ittas vezetés, ami a panaszos szerint nem volt egyébként ittas.

Az ügyintéző tájékoztatta a panaszost, hogy a rendőri jelenések alapján az intézkedő rendőrök megkísérelték a panaszost testi kényszer alkalmazásával kivezetni az előszobába, azonban ennek során a panaszos megkísérelt leguggolni és az ajtófélfába kapaszkodni. Az ügyintéző megkérdezte, hogy valóban így történt-e, és ha igen, miért próbálta kivonni magát a panaszos az intézkedés alól. A panaszos azt válaszolta, hogy egyből leteperték a folyosón, nem ő guggolt le. A rendőrök térdeltették le. Nem is volt ajtófélfá, mert a szobájából rángatták ki a folyosóra. Az ügyintéző ezzel kapcsolatban megkérdezte a panaszost, hogy a szobája rendelkezik-e a ajtóval és ajtófélfával. A panaszos erre azt válaszolta, hogy igen, de őt „állásából” letérdeltették.

A panaszos az ügyintéző kérdésére elmondta, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazása emlékezte szerint úgy történt, hogy a rendőrök teperték le. Péntek este még nem is látszott, vasárnapra jöttek ki a kék foltok. Szombaton a bilincsek helye be volt dagadva.

Az ügyintéző megkérdezte a panaszost, hogy a bilincs alkalmazását követően továbbra is ellenszegült-e, vagy ekkor már teljes mértékben együttműködővé vált; továbbá, hogy hogyan jellemezné a magatartását a bilincs felhelyezését követően. A panaszos azt válaszolta, hogy nem tudja, mert sokkos állapotban volt. Arra emlékszik, hogy kérte, hogy vegyék le a bilincset, akkor is elmegy velük, de nem voltak hajlandóak meghallgatni.

Az ügyintéző megkérdezte, hogy keletkezett-e sérülése a panaszosnak a kényszerítő eszköz alkalmazása során, és jelezte-e azt a helyszínen vagy a rendőrkapitányság épületében. Érdeklődött továbbá, hogy kért-e a panaszos orvosi ellátást. A panaszos elmondta, hogy mindkét csuklóján gyűrű alakú sérülés volt a bilincs miatt. Jobb kézfejen, csuklóján és a felkarja külső és belső oldalán kék foltok voltak. A felkarja belső részén a hátracsavarástól sötétlila foltok voltak. Ugyanezek a sérülések voltak a bal kezén is. A sérülésekről fényképeket készített, amelyekkel kapcsolatban jelezte, hogy később át fogja azokat küldeni. A panaszos elmondta, hogy a felvételek vasárnap készültek, mert szombaton még nem voltak ennyire megkékülve; és az alkalmazottja felmondását intézte. Szombaton a csuklóján voltak a bilincs nyomai, azonban még olyan sokkos állapotban volt, hogy arról felvételt nem készített. Az ügyintéző megkérdezte, hogy jelezte-e a helyszínen vagy a rendőrkapitányság épületében a sérüléseit. A panaszos elmondta, hogy jelezte, hogy szoros a bilincs. Azt, hogy vannak sérülései aláhúzással jelölte, amikor elengedték. Az ügyintéző újra megkérdezte, hogy kért-e a panaszos orvosi ellátást. A panaszos azt válaszolta, hogy nem.

Az ügyintéző előadta, hogy a parancsnoki kivizsgálás alapján a panaszos szóbeli meghallgatása során sérülésre nem hivatkozott, csupán az orra kiszáradását jelezte. Az ügyintéző megkérdezte, hogy valóban így történt-e. A panaszos azt válaszolta, hogy nem tudja, mert sokkos állapotban volt. Azt tudja, hogy az orra ki volt száradva az injekció miatt, ami a csonthártyáját érte, és emiatt állandóan fújta az orrát és vízzel locsolta az arcát, mert sírt. A panaszos arra a kérdésre, hogy hogyan jutott vízhez elmondta, hogy pohárból locsolta a vizet, amit „huszadik kérésre” kapott. Az ügyintéző kérdésére a panaszos hozzátette, hogy a hús „hasraütés” szerű szám. Amíg várt az soknak tűnt neki, de többször szólt. Ötször biztosan szólt. Legalább hús percet várt.

Az ügyintéző előadta, hogy a beadványban foglaltak alapján a bilincs használatot követően annak nyoma „ karkötőszerűleg kidomborodott a normál bőrfelülethez képest”. Az ügyintéző megkérdezte, hogy ezt jelezte-e a rendőrkapitányság épületében; illetve megmutatta-e valamelyik rendőrnek (és ha igen, azok mit nyilatkoztak rá). A panaszos elmondta, hogy akkor még csak

piros horzsolás volt, amikor elment. Szombatra lett ilyen, vasárnap fényképezte le, de akkor már nem volt feldagadva. Az ügyintéző kérdésére, hogy a bilincs már a felhelyezést követően szorította-e a kezét, a panaszos azt válaszolta, hogy igen, és ezt jelezte is az intézkedő rendőröknek. Elmondta, hogy elve nem is akarta, hogy bilincs legyen rajta, és az egészet nem akarta.

Az ügyintéző megkérdezte, hogy a bilincs felhelyezését követően karjaival megpróbált-e mozogni. A panaszos előadta, hogy a kezei hátul voltak összebilincselve, olyan szorosan, hogy alig bírt beülni a rendőrautóba.

Az ügyintéző érdeklődött, hogy amikor kivezették a panaszost a szolgálati gépjárműhöz, akkor a panaszos nyugodtan haladt a rendőrök mellett, vagy vinniük kellett. A panaszos azt válaszolta, hogy „Szerintem nem akartam elmenni. Mondtam, hogy vegyék le a bilincset és elmegyek velük.”

Az ügyintéző előadta, hogy a parancsnoki kivizsgálás alapján a panaszos az Igazolási nyomtatványos aláhúzásával jelezte, hogy az intézkedés során panaszja és sérülése keletkezett, azonban nem járult hozzá, hogy a csuklóján keletkezett sérülésekről fényképfelvételek készüljenek; valamint az egészségügyi ellátást is visszautasította. Az ügyintéző ezzel kapcsolatban megkérdezte a panaszost, hogy milyen sérülései keletkeztek az intézkedés során és miért tagadta meg ezek dokumentálását, valamint az orvosi ellátást. A panaszos az orvosi ellátással kapcsolatban azt válaszolta, hogy megkérdezték tőle, hogy kér-e orvosi ellátást, de azt mondta, hogy nem kér, mert otthon szeretett volna lenni és az ágyában pihenni. A panaszos előadta, hogy azt, hogy lefényképezhetik-e a sérüléseit biztosan nem kérdezték meg tőle. A papírra ráírta, hogy csuklózúzódás bilincseléstől és bőrkisebesedés az arcon.

A panaszost az ügyintéző tájékoztatta a Testülethez fordulás lehetőségéről, továbbá nyilatkoztatta, hogy kéri-e hogy panaszát a Testület bírálja el. A panaszos „igennel” válaszolt. A panaszos nem járult hozzá ahhoz, hogy ha Testület nem állapít meg jogsérelmet, vagy ha csekély fokú jogsérelmet állapít meg panaszát a BRFK kerületi Rendőrkapitányság vizsgálja.

2) A panaszos 2017. április 9-én elektronikus úton előterjesztett panaszbeadványban előadta, hogy E. Á. rendőr a panaszos negyedik kérésére sem írta bele a panaszába, hogy a panaszos nagyapjának cigány barátnője 30 év körüli. A rendőr kérdezte, hogy a lefotózták-e a panaszos csuklóját távozáskor, vagy feltettek-e erre irányuló kérdést. A panaszos erre nemmel válaszolt, vagyis szerinte meg sem említették. A panaszos maga írta oda, hogy zúzódás a csuklón, arc, orr kisebesedése. A panaszos beadványához csatolta a kezén található sebesülésekről saját maga általa készített képfelvételeket, illetve egy híváslistát, amely az intézkedés napján, a panaszos telefonjáról történt hívásokat tartalmazza. Csatolta továbbá egy E-matrica másolatát, amelyen az látható, hogy a panaszos a matricát 2017. január 13-án 21 óra 05 perckor vette.

3) A panaszos 2019. december 25-én, elektronikus úton előterjesztett beadványában (melyet később aláírásával megerősítve 2019. december 27-én postai úton is elküldött) előadta, hogy vele szemben az egész Kerületi Rendőrkapitányság intézkedéseinek zöme szerinte jogszerűtlenül zajlott le, az illetékes bíróságok is többször szabálytalanul jártak el. Nem egy esetben koholt vádak, pszichés és fizikai kényszert alkalmaztak. Valamint rendőri jelentéseikben valótlan tényeket közöltek, mint bizonyítási eszközök. A panaszos fenntartotta kérelmét, hogy a Testület vizsgálatot folytasson le és megtegye a szükséges intézkedéseket, továbbá beadványával kapcsolatban az alábbiakat adta elő:

A panaszbeadványát személyesen a Kerületi Rendőrkapitányságon nyújtotta be, 2017. február 15. napján tartott meghallgatás alapján. A jegyzőkönyvet csatolta. A Testület 2017. április 9-ét jelölte meg a benyújtás időpontjának, módját elektronikusan. A panaszos előadása szerint az intézkedő szerv a jelen ügyben hivatkozott Igazolással, ami tartalmazza a panaszos személyi szabadsága korlátozásának időtartamát, sérülése és panasza keletkezését már 2017. január 14.-én rendelkezett.

A panaszos sérelmezte, hogy 2017. február 15-én, a panasztétel végett rögzített meghallgatási jegyzőkönyvből nem derül ki, hogy az intézkedés megkezdése előtt 20 perccel beszélt a Rendőrkapitánysággal, amit állítása hiteles hívás részletezővel tud bizonyítani.

A panaszos elmondta, hogy tudomása szerint az alapvető alkotmányos jogok szerint járhatnak el és ennek függvényében a lehető legcsekélyebb korlátozást, kárt okozhatnak, tekintettel az ártatlanság vélelmére is. A panaszos továbbá előadta, hogy előállítás sürgős esetben, ha a nyomozás érdekeit másképp nem lehet biztosítani, csak akkor alkalmazható. A csatolt iratokból az is kiderül, hogy ismeretlen tettes ellen indítottak eljárást. A gyanúsítottak jogában áll kihallgatása előtt 2 óra halasztást kérni, hogy az ügyvédjével konzultálhasson. A személyes meghallgatás alkalmával elektronikusan átküldött több fényképet is, amiket az intézkedésük után két nappal készített az okozott sérülésekről.

A panaszos előadta, hogy figyelmen kívül hagyták az intézkedésüket megelőző telefonos bejelentését (2017. január 13. 21:20:45, Kerületi Rendőr-kapitányság) Betörték hárman, fegyveresen, este az otthonába, gorombán kiabáltak hozzá, nem igazoltatták, és ők sem igazolták magukat, jogairól nem tájékoztatták, sőt megakadályozták, hogy védőügyvéddel beszélhessen.

Aztán leteperték térdre, karjait hátra csavarták, csuklóit szorosan összebilincseltek, hiányos öltözetben, kabát nélkül, mert annak felvételét szintén megtiltották. (2017. jan. 13. 21.40-től-2017. jan. 14. 01.25-ig.) Fizikai erőszakot, testi kényszert, bilincset, pszichés megfélemlítést, alkalmaztak, az eljárási cselekményeken való részvételét és személyes szabadságát korlátozták, mert elzárták. Utána ismeretlen tettesként hallgatták ki. Vagyis véleménye szerint kényszervallatást alkalmaztak. 2017. január 19.-én végre sikerült hivatalos orvosi vizsgálaton is részt vennie, melynek eredményeit csatolta.

A panaszos beadványához csatolta a 2017. február 15-én történt meghallgatása során készült jegyzőkönyvet, továbbá egy hívásrészletezőt, amelyen a panaszos által ki van emelve, hogy 2017. január 13-án 21 óra 20 perckor hívást indított a [...] -ös számra. A hívás 1 perc 8 másodpercig tartott.

Csatolta a 2017. január 14-én készült gyanúsított kihallgatása alkalmával készült jegyzőkönyv első oldalát, amely tartalmazza, hogy garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő eljárásban gyanúsított kihallgatása alkalmával készült a kerületi Rendőrkapitányságon 2017. január 14-én 00 óra 17 perckor. Elküldte továbbá a személyi szabadság korlátozásának időtartamáról szóló Igazolás című dokumentumot.

A panaszolt csatolt továbbá két ellátási adatlapot, amelyeket a [...] Kft. adott ki 2017. január 19-én.

Az egyik dokumentum, melyet Dr. Várad Csaba készített tartalmazza, hogy a panaszos elmondása szerint „2017. január 13-án rendőri intézkedés során sérülés érte. Eddig csak

házi orvosnál járt. Látélet felvétele nem történt akkor. Mindkét csukló ulnaris terület és jobb kéz V-ös metacarpusa felett mérsékelt érzékenység, min. suffusio. Mindkét felkaron több megragadás nyoma, 1-1 ujjbegynyi felületi suffusioval. Funkció teljes. Rtg. : Csontraumás eltérés nem látszik. Dg.: Cont. caprii et brachii l. u. Suffusio . A sérülése 8 napon belülnek minősül. Beutaló: Dunakeszi Város Szakorv. R.I. RTG. általános, diagnoszt. A másik dokumentumon Dr. Csorba Gabriella által készült, és az alábbiakat tartalmazza: „A morbiditás ismeretlen és k.m.n okai. Beavatkozások: Csukló, kétirányú felvétel (MINDKÉT oldal), Kéz kétirányú felvétel (JOBBI oldal). Csontraumás eltérés nem látszik.”

A panaszos beadványához csatolt számos, a büntető eljárás részét képező iratot is, melyek ismertetésétől a Testület eltekint, mivel azok nem relevánsak a Testület hatáskörébe tartozó panaszok levizsgálásának vonatkozásában.

A panaszos írt továbbá a vele szemben 2015-ben foganatosított rendőri intézkedésről is, (illetve megküldött a Testület részére ezzel kapcsolatos iratokat is) ám azok részletes ismertetésétől a Testület jelen állásfoglalásában eltekint, mivel azok nem a vizsgálat tárgyává tett intézkedésre vonatkoznak.

II.

A Budapesti Rendőr- Főkapitányság Hivatala vezetője által a Testület rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A „Küldés leírása” dokumentum szerint 2017. január 13-án 19 óra 41 perckor a 112-es számra segélyhívás érkezett a BRFK ügyeletére. Nevezett N. L. tett bejelentést, miszerint kb 5 perce egy 40 év körüli nő sötétkék Opel Corsával (...) megdobta a bejelentő gépkocsiját (Opel Meriva) egy hókefével és a hátsó féklámpa betört. Az elkövető elhajtott, és majdnem elgázolta őket, amikor próbálták megállítani. A bejelentő elmondta, hogy a közeli szolárium vendégére rászóltak, hogy ne álljon a házuk elé a kocsijával. A bejelentő felesége és a nő között hangos szóváltás alakult ki, melynek során az elkövető az autója takarításához használt kefével meg akarta dobni. A sértett félreugrott, így a kefe nem őt találta el, hanem a Opel Meriva középső, kiegészítő, a karosszériába épített féklámpáját. A féklámpa összetört, a kár 20 000 ft. A történetek után az elkövető beült az autójába, el kívánt indulni. Ekkor a bejelentő és a felesége az autó elé és mögé álltak, meg akarták akadályozni a távozását. Ez nem sikerült, inkább hagyták elmenni. Személyi sérülés nem történt.

A járőrök egyeztettek a közlekedésrendészettel, nem mentek a helyszínre. Egyeztettek a Pk-val és a KCSV-vel is. A BM Gépjármű nyilvántartás adatai szerint megállapítást nyert az ICZ619 frsz-ű fekete színű Opel Corsa gépjármű tulajdonosa és lakcíme. M. Z. főtorzsőrmester 21óra 03 perckor vette át a fenti címet Tuskó László r. főtorzsászlóztól.

[...] hívónevű rendőrrjárőr jelentette, hogy a gépjármű tulajdonosának lakcímén feltalálása került a panaszos édesanyja, aki elmondta, hogy a lánya hazatelefonált és elmondta neki a történeteket. Az édesanya nem volt hajlandó megadni a lánya telefonos elérhetőségét. A gépjármű tulajdonosának tartózkodási helye ismeretlen.

[...] hívónevű rendőrrjárőr jelentette, hogy „a bűncselekmény elkövetője” A panaszos előállításra kerül a BRFK. kerületi Rendőrkapitányságra, aki a lakcímén került feltalálásra. Az előállítás

ideje 2017. január 13. 21 óra 40 perc. A kerület KCSV-vel egyeztetve a bűncselekmény minősítése alapeset garázdaság vétsége.

[...] hívónevű rendőrjárőr a helyszínen helyszíni szemlét hajtott végre, Igazoltatás, felvilágosítás, helyszín biztosítása, helyszíni szemle.

A dokumentum szerint a küldés ideje 2017, január 13 19 óra 48 perc az érkezés ideje 19 óra 55 perc, a befejezés ideje 22 óra 08 perc.

2) A rendőrség által megküldött iratsomag tartalmazza a „Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról” című dokumentumot, továbbá a „Nyilatkozat a fogvatartott élelemmel történő ellátásáról” című dokumentumot, amelyek tanúsága szerint a panaszos öt órát meghaladó fogva tartása esetére a részére adható élelmiszert nem kérte. A panaszost 2017. január 13. 21 óra 40 perctől állították elő, melynek során az előállító helyiségben 2017. január 13. 22 óra 15 perctől, 2017. január 14. 00 óra 13 percig tartózkodott. Az előállító őri feladatokat B.B. c.r. törzsőrmester látta el

3) A „Nyilatkozat a fogvatartott személy az előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, hozzátartozó és egyéb személy értesítéséről” című 2017. január 13-án 22 óra 15 perckor kelt dokumentum alapján a panaszos hozzátartozó, illetőleg egyéb személy kiértesítését nem kérte. A panaszos nem jelölt meg az egészségügyi állapotából adódó különleges étkezési vagy egyéb igényt.

4) Az IGAZOLÁS című dokumentum alapján a panaszos 2017. január 13. 21 óra 40 perctől 2017. január 14. 01 óra 25 percig a BRFK kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán tartózkodott személyi szabadságot korlátozó intézkedés foganatosítása miatt. A panaszos a nyomtatványon aláhúzásával jelezte, hogy az előállítás időtartama alatt panaszos és sérülése keletkezett. Kézzel odairta a lapra, hogy „csuklózúzódások bilincseléstől + bőr kisebesedése az arcon.”

5) A 2017. január 13-án kelt „Parancsnoki vélemény és kivizsgálás az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról” című dokumentum szerint Sz. P. r. törzsszázlós, parancsnok a rendőri intézkedéseket megvizsgálta, és az Rtv, 29.§ (1) bekezdés szerinti igazoltatás, Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása és az Rtv. 33.§ (2) b) pont szerinti bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítsa személyi szabadságot korlátozó intézkedéseket jogszerűnek és szakszerűnek ítélte. Szintén jogszerűnek és szakszerűnek ítélte az Rtv. 48.§ d) pontja szerint az ellenszegülés megtörése érdekében történő bilincs kényszerítő eszköz alkalmazását. Az Rtv. 15.§ (1) és (2) bekezdéseiben meghatározott arányosság követelményét is megvizsgálta, és megállapította, hogy az intézkedés arányos volt.

6) A „Parancsnoki vélemény és kivizsgálás kényszerítő eszköz alkalmazásáról” című 2017. január 13-ai keltezésű dokumentum alapján a [...] hívónevű rendőrjárőr tagállomás 21 óra 40 perckor érkezett a panaszos lakcímére azzal a céllal, hogy felkutassa egy aznap történt garázdaság elkövetőjét.

Az intézkedő rendőröket a házba az ott lakó Cs., I. engedte be. Ő mondta el, hogy a keresett személy az emeleten található és engedélyezte az emeletre való feljutást.

Az emeleten intézkedő rendőrök B.L.M. r. főtörzsőrmester, D.D. r. őrmester, valamint B.B. r. törzsőrmester megtalálták a keresett személyt (a panaszost) , aki kérdésükre elmondta, hogy ő volt az akinek korábban afférja támadt a Wesselényi utcában, és az autómosó keféjét is ő dobta neki a másik félnek.

Az intézkedő rendőrök közölték, hogy a személyleírás, illetve az elhangzottak alapján bűncselekmény gyanújával előállítják a BRFK. kerületi Rendőrkapitányságra, melyet a panaszos nem akart tudomásul venni. Hangját megemelve közölte, hogy nem fog sehova menni, ezért B.L.M. r. főtörzsőrmester felszólította, hogy az agresszív magatartást fejezze be és ne tanúsítson ellenállást, különben vele szemben kényszerítő eszközt fognak alkalmazni.

A kivizsgálás szerint a panaszos továbbra sem volt együttműködő, ezért előzetes figyelmeztetés után az Rtv. 47.§. alapján az ellenszegülés megtörése érdekében a felszólítás követően B.L.M. r. főtörzsőrmester a panaszos jobb karját, míg D. D. r. őrmester a bal karját megfogta, és hátra helyzetbe hozták, előkészítve a bilincseléshez. Ezek után B. B. r. törzsőrmester előzetes figyelmeztetést követően vele szemben az Rtv. 48.§ d) pontja alapján bilincset alkalmazott, ellenszegülésének megtörésére a kezek hátrabilincselésével.

A dokumentum szerint Sz. P. r. törzszakasznagy a panaszost a rendőri intézkedéssel kapcsolatban meghallgatta. Panasszal az intézkedés, valamint a bilincselés ellen nem kívánt élni. Elmondása szerint az orra kiszáradt, ennyi problémája van. Fényképfelvételhez nem járult hozzá, hogy a csuklóját lefényképezem, amely sértetlen volt.

A fentiek alapján megállapítható, hogy nevezettel szemben az Rtv. 47. § alapján alkalmazott testi kényszer, valamint az Rtv. 48.§ d) pontja alapján alkalmazott bilincselés, mely a fenti napon 21 óra 50 perctől 22 óra 20 percig tartott személyi és anyagi kárt nem okozott.

A kivizsgálás szerint megállapítható továbbá, hogy a rendőri intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

Sz. P. r. törzszakasznagy megjegyyezni kívánta továbbá, hogy későbbi szabadon bocsátásakor B. P. r. alezredes jelezte, hogy a panaszos az igazoláson aláhúzta, hogy sérülése és panasza is keletkezett. Elmondása szerint a csuklója megsérült a bilincseléskor, valamint az arcára kisebesedett. Többszöri felajánlásra is elutasította, hogy hozzá mentőt hívjanak, és továbbra sem járult hozzá ahhoz, hogy a kezeiről fényképfelvételt készítsék. Kezein, csuklóján és arcán sem voltak sérülések, sem bőrpír, ami igazolta volna az általa elmondottakat.

7) Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról az intézkedés napján 2017. január 13-án kelt jelentés szerint (melyet B. L. M. r. főtörzsőrmester, D. D. r. őrmester, Bandur Beáta c. r. törzsőrmester és S. M. c. r. törzsőrmester készítettek) a panaszossal szemben az Rtv, 29.§ (1) bekezdés szerinti *igazoloztatás*, Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti személyi *szabadságában korlátozott személy átvizsgálása* és az Rtv. 33.§ (2) b) pont szerinti *bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása* személyi szabadságot korlátozó intézkedések kerültek alkalmazásra.

A kényszerítő eszköz alkalmazásának helye az Rtv. 39. § (1) bekezdés b) pontja szerint gyanúsított elfogása és előállítása céljából magánlakásban intézkedés. Az intézkedés során testi kényszer és bilincs kényszerítő eszközök kerültek alkalmazásra. A bilincselésre az Rtv. 48. § d) pontja alapján az ellenszegülés megtörése érdekében került sor. A kényszerítő eszközök alkalmazására figyelmeztetés történt. Bilincset 2017. január 13-án 21 óra

50 perctől 22 óra 20 percig alkalmaztak. A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. Az Rtv. 18. § (1) alapján a panaszos hozzátartozójának kiértesítését nem kérte.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírás szerint 2017. január 13-án 19 óra 55 perckor Dél-Pest Központ utasította a [...] -as járőrt, hogy jelenjen meg a W. utca 119. előtt, mivel bejelentés érkezett arról, hogy a bejelentő autóját megrongálták, melyen féklámpája betört és az elkövető elhajtott a helyszínről. A helyszínre 20 óra 00 perckor megérkeztek, ahol szóban meghallgatták a bejelentőt. A bejelentő elmondta, hogy 19 óra 40 perc körüli időben ért haza a fenti címre Opel Meriva típusú gépkocsijával. Ekkor észlelte, hogy háza előtt - mely gépkocsi behajtóval nem rendelkezett - parkol az [...] frsz- Opel Corsa típusú gépkocsi. A bejelentő elmondta, hogy a közeli üzletek miatt rendszeresen a kerítése előtt állnak járművek, mely zavarja őt, mivel nem tud saját háza előtt leparkolni. Elment gyalogosan megkeresni a gépkocsi vezetőjét, azonban nem járt sikerrel. Mire visszaért észlelte, hogy az [...] frsz-ú gépkocsi vezetője egy kb 165 cm magas 40-45 év körüli nő, akinek félhosszú fekete hullámos haja, tetovált szemöldöke, sápadt arcbőre volt. Az ismeretlen hölgy kapucnis fehér félhosszú kabátot és sötét színű nadrágot viselt. Az ismeretlen személy épp a havat söpörte le járművéről egy fanyelű autómosó kefével. A gépkocsi első ablakai lehúzott állapotban voltak. A bejelentő számon kérte az ismeretlen hölgyet, hogy miért áll a háza elé, amikor ki van írva, hogy ne parkoljon ott senki; mely során szóváltás alakult ki köztük.

A bejelentő elmondta, hogy a szóváltás során az ismeretlen nő közölte, hogy „fogja be a pofáját” majd a további szóváltás során közölte, hogy „hozzád vágom a kefét”, majd azt felé dobta erőből. A bejelentő a kefe elől kitért, mely során a kefe a [...] frsz-ú gépkocsi kiegészítő féklámpáját találta el, annak burkolata betört. Az ismeretlen nő közölte, hogy névjegykártyát ad a keletkezett kár miatt, mely során a bejelentő mondta, hogy neki pénzt adjon. Ekkor az ismeretlen nő beült a gépkocsiba. A bejelentő kivette az ismeretlen nő táskáját a jobb első ablakon keresztül, amit letett azzal a céllal, hogy visszatartsa, majd a jármű elé állt. Az ismeretlen nő megkísérelt elhajtani járművével, azonban azt lassan tette, így a bejelentő a gépkocsi tömege és súlya miatt el tudott lépni. Ekkor érkezett haza gyalogosan a bejelentő férje, N. L. a Sz.I. utcából, aki a hangoskodást hallva szintén a jármű elé állt, egyik kezét a gépjármű motorháztetejére rakta, azonban az ismeretlen nő a motort bűgatta, valamint lassan elindult, mely során N. L. kilépett a jármű haladási irányából. A lassan elindult jármű jobb első ablakán keresztül a bejelentő visszarakta a táskát az ülésre.

N. L. és N. L. I. a cselekmény során nem sérültek, anyagi káruk a [...] frsz-ú gépkocsiban keletkezett, a kár 20 000 ft.

A [...] -as a történetet jelentette Dél-Pest Központ és Sz. P. c. r. törzszászlós szolgálatirányító parancsnok felé és megkezdte a helyszín biztosítását. Felvette a kapcsolatot a közlekedési irányítóval, aki egyeztetett a közlekedési szemlebizottság szolgálat irányító parancsnokával, aki megállapította, hogy a közlekedés körében elkövetett bűncselekmény nem valósult meg. A helyszínen megállapítást nyert, hogy garázdaság bűncselekményének elkövetése azonban megvalósult. A Dél-Pest Központ szemlebizottságot irányított a W. u. 119. szám alá. A helyszínre 21 óra 05 perckor érkezett meg a szemlebizottság és 21 óra 05 perckor távozott onnan.

Az [...] frsz-ú gépkocsi a körözési nyilvántartó rendszerben ellenőrzésre került, melyben nem szerepelt a jármű, de megállapítható volt annak tulajdonosa és a tulajdonos lakcíme.

A C/8 –as utasítására a jelentést tevő rendőrök 21 óra 15 perckor jelentek meg a panaszos lakcímén. A kapun nem volt csengő felszerelve, viszont nyitott állapotban volt. Hang és fényjelzés használata eredményre vezetett, mivel kijött a házból CS. L., a panaszos édesanyja. Elmondta, hogy a gépjármű tulajdonosa a lánya, de jelenleg nem tartózkodik otthon. Kérdésre elmondta, hogy a lánya egy Opel Corsa típusú gépkocsival szokott közlekedni. Reggel elment dolgozni, de azóta nem tért haza. Közölte továbbá, hogy a lánya hívta este és elmondta, hogy volt egy incidense, amely során elhajtotta a kocsijában található keféit, és közölte, hogy még vásárolnia kell, és csak utána megy haza.

21 óra 35 perckor az intézkedést foganatosító rendőrök az O. úton közlekedtek, amikor az egyik rendőr figyelmes lett az [...] frsz-ú gépjárműre, amely ekkor már a panaszos háza előtt parkolt. A házhoz tartozó kapu ismételen nyitott állapotban volt, de a hang és fényjelzésre senki nem jött ki a házból. Ekkor B. L. M. r. főtörzsőrmester a szolgálati elemlempájával bevilágított az első szint utcafront felőli ablakán, melyet észre vett egy idős úr és intett, hogy menjen be. A bejárati ajtó a ház kert felőli oldalán helyezkedett el. Azon az idős férfi CS. I. Endre engedte be. Közölte, hogy hangosan beszéljenek, mert nagyot hall. Megkérdezte tőle, hogy ismeri-e a panaszost, rokoni kapcsolatban van-e vele. Közölte, hogy a panaszos az unokája és a felső emeleten lakik, menjünk fel nyugodtan. Ezután B. L. M. r. főtörzsőrmester két társával a felső szintre ment, ahol kopogtatásra CS. L. nyitott ajtót. A r. főtörzsőrmester közölte vele, hogy a lányát keresik, és tudomásuk van arról, hogy hazaérkezett.

Ekkor a szobájából ordítva szaladt ki a panaszos. Eltorzult arccal, hisztérikusan visítózott, hogy tűnjenek el onnan, minek mentek oda. B. L. M. r. főtörzsőrmester közölte vele, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elő fogja állítani a BRFK kerület Rendőrkapitányságra. A panaszos ordította, hogy nem csinált semmit, csak eldobta a keféit, mert az a „ két bunkó” vitázott. A r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy vegye magához az iratait, vegye fel a lábbeliét és a kabátját. A panaszos ekkor befutott az egyik szobába ordítva, visítva. A r. főtörzsőrmester kérte a panaszos édesanyját, hogy próbálja megnyugtatni a lányát, aki azt ordította, hogy felhívja a rendőr ismerősét. Kilépve a szobából éppen telefonált valakivel, akit „Gyulának” nevezett, közben ordított, hogy „majd a Gyula megmondja, mit akartok csinálni velem”. Ekkor a főtörzsőrmester felszólította a panaszost, hogy tegye le a telefont és működjön együtt, mire ő torka szakadtából ordította, hogy ő nem megy sehova, és a rendőrök nem tehetnek semmit. A r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy amennyiben a felszólításnak nem tesz eleget, vele szemben bilincset fog alkalmazni. A jelentés szerint a panaszos nem volt hajlandó együttműködni, így D. D. r. őrmester a bal karját, a r. főtörzsőrmester a jobb karját megfogva megkísérelték a panaszost kivezetni a szobából az előtérbe, ahol a bilincselés végrehajtásához nagyobb tér állt rendelkezésükre. Ekkor a panaszos megpróbált leguggolni, és megkapaszkodni az ajtófélfában. Ezután folyamatosan kontroll alatt tartott karjait fogva kiemelték a folyosóra, és kezeit hátsó helyzetbe tették, előkészítve B. B. r. törzsőrmester számára a bilincselési pozíciót. Ő ráhelyezte a bilincset 21 óra 50 perckor. A panaszost a szolgálati gépjárműhöz vezették olyan módon, hogy B. B. r. törzsőrmester a bal karján, a r. főtörzsőrmester pedig a jobb karján alkalmazott elvezető fogást. Ezután a r. főtörzsőrmester ismételen közölte a panaszossal, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elő fogja állítani a kapitányságra, és tájékoztatta a jogorvoslati és panasztételi lehetőségeiről.

A kapitányságon a panaszos sérülés és panaszmentesen a C/8 –nak átadásra került, majd előállító helyiségben került elhelyezésre. Az előállítás oka 2017. január 14-én 01 óra 25 perckor megszűnt, ekkor a panaszos szabadon bocsátása megtörtént.

8) 2017. január 16-án a panaszos elektronikus úton levelet küldött a kerületi Rendőr-főkapitányság hivatalos e-mail címére; Sz. T. c.r. százados úrnak címezve. Ezen levelében kérte, hogy a százados úr az alábbiakkal egészítse ki a vallomását. [Valamint jelezte, hogy rendőri túlkapásért is feljelentéssel és „egyéb lehetőségekkel” élne. Megkérte a századosot, hogy hívja fel időpont egyeztetés végett és a módosított kihallgatási anyag aláírásával és a feljelentéssel kapcsolatban.]

A panaszos levelében előadta, hogy a százados 2017. hajnalban hallgatta ki gyanúsítottként rendőri erőszak, megbilincselés és kb. két óra zokogással töltött elzárás után. Két felbőszült féktelen bunkó rágalmai alapján, ártatlanul. Élete talán legnehezebb és legfárasztóbb hetének péntek 13-a estjéről. Sokkos, kimerült állapotban. A panaszos előadta, hogy a százados jelezte, hogy vallomását kiegészítheti, illetve módosíthatja; amit most meg is szeretne tenni. Az ügyvel kapcsolatban „bizonyító jellegű” fotókat is mellékelte az elektronikus leveléhez. A panaszos ezen kívül a következőket írta: „Kérdem én, az ártatlanság védelme, nem szerepel a rendőrségi szabályzatban? Úgy bántak velem kb., mint egy tömeggyilkossal. Ráadásul nem először kényyszerültem a kerületi rendőrök méltatlan és jogszerű fellépésének eltűrésére.”

Ezután a panaszos idézett a gyanúsított ki hallgatás során készült jegyzőkönyvből, illetve kiegészítette azt megjegyzéseivel

„El kívánom mondani, hogy a mai napon egy Cs. úti szépségszalonba tartottam, ott parkolóhelyet kerestem, de mind foglalt volt. Ezért balra kanyarodtam, a szolon melletti kis utcába, ahol az első szabályos megállásra lehetőséget nyújtó helyen leparkoltam. Kiszálltam az autóból, ekkor odajött hozzám egy férfi és azt mondta, hogy „ez így nem lesz jó”. Én visszakérdeztem, hogy „miért” hiszen ez közterület. Nem bejáratba vagy kapubeállóba álltam, hanem kerítés elé. A férfi azt mondta, hogy azért, mert „nem én kotortam el a havat”. (Megjegyzem minimum 3 cm vastag hótakaró fedte az útburkolatot.) Erre azt mondtam, hogy „elnézést” és indultam a dolgomra. A férfi még utánam szólt valami trágárt, talán a „kv anyád”, de nem érdekelt, szó nélkül hagytam és mentem tovább.”

A panaszos elmondta, hogy január 15-én világosban beállt ugyanabban az irányban ugyanarra a helyre és készített néhány fotót. Előadta, hogy az eset idején sötétebb volt és több centis hóréteg. Az érkezésekor közepes hóesés az autójához történő visszatéréskor már elállt. A panaszos előadta, hogy a képeken látható, hogy se utca név, se házszám (pontosabban világosban alig kivehető 119-es szám a ház falára vakolva, amit az eseménykor aligha lehetett észlelni). A panaszos szerint látszik, hogy se bejáratot, se kapubeállót nem foglalt el.

A panaszos szerint telefonja híváslistájának képe igazolja „segélykérését”, de ezzel kapcsolatban anyukája is kikérdezhető.

A panaszos elmondta, hogy autójának összes sérüléseit, csak a fotók készítésekor, világosban fedezte fel.

Előadta, hogy a rendőrségi erőszak nyomai a felkarjain. Kézfejein, csuklóján csak vasárnapra kezdtek elszíneződni, amint a képeken látható. Kivéve a bilincs nyoma, azt elfejeltette szombaton lefényképezni, mert még annyira sokkos állapotban volt. Azok akkor szinte „karkötőszerűleg” kidomborodtak a normál bőrfelszínhez képest.

Ezen megjegyzések után a panaszos így folytatta az intézkedés napján történtek leírását:

Amikor visszatért az autójához, már ott várat egy festett szőke hajú, idősebb nő - körülbelül három autó parkolt egy kupacban - és fennhangon, mutogatás mellett kérdezgette, hogy „a magáé ez az autó?”. „Ostobaságát igazolva többre nem telt szókincséből csak ezt ismételve, tovább mutatott a három autó irányába” A panaszos előadta, hogy, ki kellett segítenie, így rákérdezett, hogy „melyik autóra gondol?”. Nagy nehezen kiderítette, hogy valóban az ő autóját szemelte ki magának, erre ő igent mondott. Akkor odaállt a kocsi elé, és elkezdett a panaszoshoz „olyan primitív, alpári módon túlülthetetlen hangon, szünet nélkül, számonkérően óbégatni” amelyet a panaszos még életében nem hallott. A panaszos elmondta, hogy arra lette figyelmes, hogy első szélvédője vezető oldali részét, láthatóan emberi beavatkozástól készült hókupac takarta. A panaszos elővette a kezét az ablak letisztításához. Ez idő alatt a nő szünet nélkül „változatlan hangerővel és stílusban, szinte artikulálatlanul és mocskosan trágáruul ordított”. Kb. három méter távolságban állhatott a panaszos Ahogy a panaszos végzett a hóval - élete leghosszabb hete után, nem bírta tovább idegileg – és megcélozta „a nő pofáját, mert azt a szervet másképp nem lehet nevezni, amely csak ily módon képes hangképzés kivitelezésére”, és nekidobta a kezét, hogy „az majd betömi a nyílást”. A nőnek nem volt ideje kitérni. A panaszos elmondta, hogy hibázott, bizonyítva kimerültségét és idegállapotát, mert kb. 20 centivel a szája mellett repült el a kefe, ami a mögötte parkoló autó felső, középső féklámpa műanyag burkolatát törte be. A panaszos szerint ekkor tudta meg a nőtől, hogy állítása szerint az az ő autója. A panaszos előadta, hogy az autóban egyáltalán nem állt szándékában kárt tenni, hisz bárki másé lehetett volna. Mondta, hogy megtéríti a kárát, ad névkártyát, és ha mindketten megnyugodtak keresse meg. Elővette a névjegyét, teljesen leengedte a jobb oldali ablakot, hogy átnyújtsa neki, de ő a panaszos táskáját vette ki az ülésről, amivel kicsit távolabb szaladt. A panaszos kiabált, hogy „kirabolt”. Ezt többször hangosan megismételte, de senki nem jött ki az utcára. Végül kiszállt, de nem, igazán mert közelíteni hozzá, mert látta az irányából érkező „segítséget”. Aztán a nő visszadobta a még mindig nyitott ablakomon keresztül a táskát az ülésre. Ezek után a panaszos biztonságosabbnak vélte teljesen lezárni az autóját, amit meg is tett. A nő „hőbörgése és akadályozási szándéka nem hagyott alább.” Ha panaszos előre indult oda állt, ha hátra akkor oda. Teljesen kiakadva és hangoztatva közben telefonon is talán, hogy a panaszos neki megy stb., de mivel csúszott az út a panaszos nem tudta fellökni vagy eltolni. Közben a panaszos mondta, hogy „hívom a rendőrséget”. A panaszos az édesanyjának telefonált először, hogy jöjjön oda a szomszéd sráccal, mert ezek itt szétszedik. A nő közben ismételten elé állt. A panaszos indított, de ugyanúgy csúszott az út így nem tudott szabadulni. Aztán mögé állt, amikor arra próbált kiállni. Akkor is nyomta rá a gázt, mert a csapat másik fele, igaz kimondottan lassan, de közeledett. Egy ideig ment a csiki-csuki. Közben a panaszos az édesanyja kérdezte, hogy hol van a panaszos, de nem tudta megmondani, mert, ahogy az autóból kinézett sem utcanévet, sem házszámot nem látott (kiszállással és nézelődéssel, már nem mert próbálkozni) annyit tudott, hogy a Csömöri út mellett. Ekkor futott át a panaszos agyán a felismerés, hogy a rendőrt sem tudja hova navigálni. A panaszos szerint egyetlen mód a menekülés maradt, ha épp bőrrel és alig sérült autóval akarja megúszni. A panaszos szerint a tili-tolitól még jobban „begerjedt” nő felragadta a panaszos kezét a földről abba nem hagyva a panaszos „állati erővel feltörő ocsmány szidalmazását”. Elkezdte ütni a panaszos autója jobb oldalát a panaszos saját kezével többször egymás után szándékosan és erővel; már amennyi maradt neki a „lerendezett műsora mellett”. A panaszos szerint valószínűleg a visszapillantó tükrét próbálta eltávolítani, mivel a helyszínről távozva félreállt megnézni, milyen kárt okozott. A tükör teljesen hátra, ki volt fordulva; megigazította és akkor látta a burkolatán a sérülést.

A panaszos szerint, amikor odaért férfi, aki a panaszos leparkolásakor már megszólította a panaszos, az autója mögé irányította a nőt és ő maga pedig az autó elé állt. Csitította a „némberét”, hogy” hagyjad, úgyis tudjuk a rendszámát”, majd kilépett a panaszos elől, aki „lólhalálában” eliszkolta. A panaszos előadta, hogy a férfi egyáltalán nem igyekezett kimenteni „asszonykáját” a saját maga által provokált helyzetből, pedig látta és hallotta mi zajlik.

Ezután a panaszos kitért a rendőri intézkedésre.

A panaszos előadása szerint kicsit később az otthonában fenyegetőzve három rendőr térdre kényszerítette, hátra csavarta mindkét kezét, amiket jó szorosan bilincsel rögzítettek annyira, hogy az fájt a panaszosnak. A panaszos elmondása szerint végig hazudoztak és lekezelően beszéltek hozzá. Kabát nélkül egyenesen vitték a fogdára. Motozás, vetkőztetés, kb. 2 óra elzárás (pedig a panaszos szerint ő előre feltette a kérdést otthon, hogy meddig fog tartani az intézkedés és azt a választ kapta, hogy fél óráig), amit a panaszos végig zokogással töltött. A panaszos előadta, hogy még az ügyvédjét sem hagyták, hogy felhívja, mert „hatalomkóros elmebajt kaptak abban a gázos egyenruhában, ami arra kényszerítette őket, hogy élvezettel, túlerővel, nőknél erőszakot gyakoroljanak, mert a szolgálati szabályzatot tároló agyrészükre ilyenkor leszáll a lila köd, a lényeg csak az erőfitogtatás mindenek fölött”.

Ezután a panaszos a történetek előzményeiről írt, amelyeket a Testület az alábbiakban csak röviden összegezve mutat be. A panaszos részletesen taglalta, hogy az esemény előtt 4 nappal azonnali hatállyal fel kellett mondania az alkalmazottjának, mert az meglopta, továbbá fogászati beavatkozáson is részt vett, amely események számos további kellemetlenséget okoztak neki. Leírta továbbá, hogy az esemény előtti napon bírósági tárgyaláson kellett volna megjelennie, a „kerületi rendőrcsapat negatív diszkriminatív elfogultsága” miatt. (A panaszost ittas járművezetéssel gyanúsították, a panaszos szerint alaptalanul.)

9) E. Á. r. főhadnagy 2017. február 18-án kelt hivatalos feljegyzése alapján a panaszos 2017. február 15-ei meghallgatása során jelezte, hogy az sérüléseiről készített fényképfelvételeket meg fogja küldeni a hatóság részére; amit 2017. február 15-én 18 óra 32 perckor elektronikusan úton meg is tett. A felvételek az ügy irataihoz csatolásra kerültek.

10) P.Gy. r. alezredes, osztályvezető 2017. február 18-án kelt parancsnoki kivizsgálása alkalmával a korábbi dokumentumokban ismertetett tényállási elemek ismertetésén túl az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 19.§ (1) bekezdés szerint „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.” A r. alezredes szerint a panaszos azzal, hogy a többszöri kérés ellenére is tovább folytatta az ordítást, valamint a telefonálást sem kívánta befejezni, a fenti jogszabályhelyben meghatározottól eltérő magatartást tanúsított. Tekintettel arra, hogy a panaszosnak tudomása kellett, hogy legyen arról, hogy miért jelentek meg otthonában a rendőrök, a rendőri intézkedés jogszerűségét nem vonhatta volna kétségbe „még az általa a meghallgatása során több alkalommal is közölt sokkos állapotában, amely sokkos állapotban egyébként még bevásárolt az anyjával közöltek alapján.”

Az Rtv. 19.§ (2) bekezdése szerint „A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.” A r. alezredes megjegyezte, hogy ez a bekezdés teremti meg a lehetőséget a kényszerítő eszköz alkalmazására azzal a személlyel szemben, am a jogszerű rendőri intézkedéssel szemben ellenszegül. A r. alezredes szerint a panaszosnak tisztában kellett lennie azzal, hogy vele szemben rendőrök kezdeményeztek intézkedést, hiszen a három fő közül a férfi rendőrt fel is ismerte, mivel az korábban már intézkedett vele szemben. Az intézkedő rendőrök a 10. M. e. r. gyakorló ruházatot viselték, amely az Rtv. 20. § (1) bekezdésben foglaltak alapján kétséget kizáróan, teljes

bizonyossággal igazolta a rendőri mivoltukat. Rtv. 20. § (1) „A rendőrt az intézkedés során a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye „igazolja.”

A panaszos mind meghallgatása, mind a rendőri intézkedés során sérelmezte, hogy a rendőrök hogyan, milyen felhatalmazás alapján jutottak be a házba. Az Rtv. 39. § (1) rendelkezik a magánlakásba lépés szabályairól. „39. §(1) A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve...”

Tekintettel arra, hogy a házba a panaszos nagyapja, CS. I. önként beengedte a rendőröket, a magánlakásban tartózkodásuk alapja tisztázott. Tekintettel arra, hogy a lakásból az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pontja alapján „aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható” kívántak előállítás fogatosítani, az Rtv. 39.§ (1) bekezdés j) pontja alapján „ha az előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges” a lakásba egyébként is, bebocsátás nélkül beléphettek volna.

Azt Rtv. 39. § (4) bekezdés szerint „a magánlakásban való tartózkodás csak a feladat végrehajtásához szükséges ideig tarthat”. Az intézkedő rendőrök csak a szükséges ideig tartózkodtak a panaszos lakásában. Ez időtartam lényegesen kevesebb lett volna, ha a panaszos önként aláveti magát a rendőri intézkedésnek, és a kezdetektől együttműködő magatartást tanúsít. Ebben az esetben nem vált volna szükségessé vele szemben testi kényszer, valamint bilincs kényszerítő eszköz alkalmazása.

A rendelkezésre álló rendőri jelentés alapján B. r. főörzsőrmester az intézkedés kezdetén közölte annak célját, valamint több alkalommal is felhívta a panaszost, hogy a rendőri intézkedéssel működjön együtt, magatartásával azt ne akadályozza. Mikor a panaszos a szobába visszarohant, megpróbálták békés úton kihívni őt onnan, megkérték a panaszos anyját, hogy nyugtassa meg lányát. Ez azonban nem vezetett eredményre, a panaszos továbbra is hisztérikus magatartást tanúsított, a kommunikáció minden formája vele szemben hasztalannak bizonyult. Tekintettel arra, hogy a panaszos az elhangzó többszöri felszólítás ellenére sem tanúsított együttműködő magatartást, az Rtv. 61.§ (1) értelmében kényszerítő eszköz alkalmazására lett felhívva a figyelme. Ezek elhangzását a rendőrök a szóbeli meghallgatásuk során egybehangzóan igazolták.

Mivel a panaszos magatartása a többszöri felszólítás, illetőleg a kényszerítő eszközök kilátásba helyezését követően sem volt együttműködő, és az intézkedő rendőrök arra a következtetésre jutottak, hogy az a továbbiakban sem fog megváltozni, vele szemben az Rtv. 47.§ alapján testi kényszert alkalmaztak. „A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

Az RSZSZ 40.§ (1) bekezdése taglalja, hogy mi minősül testi kényszernek, illetőleg mely körülménye fennállása esetén alkalmazhat a rendőr testi kényszert. „A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőkifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

A testi kényszer alkalmazását a rendőri jelentés pontosan tartalmazza. „, A jelentés szerint a panaszos nem volt hajlandó együttműködni, így D. D. r. őrmester a bal karját, a r. főörzsőrmester a jobb karját megfogva megkísérelték a panaszost kivezetni a szobából az előtérbe, ahol a bilincselés végrehajtásához nagyobb tér állt rendelkezésükre. Ekkor a panaszos megpróbált

leguggolni, és megkapaszkodni az ajtófélfában. Ezután folyamatosan kontroll alatt tartott karjait fogva kiemelték a folyosóra, és kezeit hátsó helyzetbe tették, előkészítve B. B. r. törzsőrmester számára a bilincselési pozíciót. Ő ráhelyezte a bilincset 21 óra 50 perckor.” A r. alezredes szerint a panaszos a meghallgatása során a kényszerítő eszközök alkalmazásának körülményeiről ellentmondásosan nyilatkozott. Ugyanazon kérdés megválaszolása során nyilatkozott úgy, hogy „egyből letepertek a folyosón” és úgy is, hogy „nem is volt ajtófélfá, mert a szobából rángattak ki a folyosóra” Arról, hogy előzetes felszólítás elhangzott-e úgy nyilatkozott, hogy nem emlékszik rá a sokkos állapota miatt. A rendőri intézkedés alapján a szobában került sor vele szemben testi kényszerre, majd ezt követően lett kiemelve a folyosóra.

A bilincselés kapcsán a korábban ismertetett rendőrségi iratokhoz képest a r. alezredes új elemként fejt ki véleményét azzal kapcsolatban, hogy a panaszos elmondása szerint ő nem guggolt le, hanem az intézkedő rendőrök kényszerítették térdre. A r. alezredes előadta, hogy gyakorlati tapasztalat, hogy bilincset könnyebb alkalmazni álló személlyel szemben, mint ülő, térdelő esetleg fekvő testhelyzetben lévő személlyel szemben. A fekvő, ülő, térdelő személyt még a bilincselést követően álló testhelyzetbe kell helyezni, amelyet egy rendőr csak a tanult speciális felállítási technikák alkalmazásával tud gyorsan és szakszerűen végrehajtani. Két rendőr a talpra állítást könnyebben elvégzi, amennyiben a korlátozott személy magatartása együttműködő, vagy csupán kismértékben ellenszegülő. Olyan személy esetében, mint a panaszos, akik mindvégig tetteg ellenszegült a rendőri intézkedésnek, és nyilatkozata alapján sem volt együttműködő, mert „nem akartam elmenni” a térdre kényszerítés csak megnehezítette volna a további intézkedést. Valószínűbb az az eshetőség, hogy a panaszos maga kívánt a földre kerülni ezzel próbálva meggátolni, hogy őt a lakásából akarata ellenére elvigyék.

A r. alezredes a panaszos előállításának ideje kapcsán megjegyzi, hogy a panaszos az előállító helyiségben 2017. január 13-án 22 óra 15 perctől, 2017. január 14. 00 óra 13. percig tartózkodott. Az előállítás teljes időtartama 3 óra 45 percet vett igénybe.

A r. alezredes kiemelte, hogy a panaszos részére szabadításakor kiállított „Igazolás” című dokumentumra a panaszos saját kezűleg ráírta sérüléseit „csuklózúzódás bilincseléstől+bőr kisebeseése az arcon”. A r. alezredes a rendőri intézkedés vonatkozásában megállapította, hogy a „bőr kisebeseése az arcon” nem függ össze a rendőri intézkedéssel, mivel az már korábban is fennálló állapot volt. Ezért a r. alezredes kizárólag a bilincselés és a testi kényszer alkalmazása során keletkezettekét vizsgálta. A panaszos meghallgatása során részletesen körülírta, hogy milyen sérülései keletkeztek a rendőri intézkedés során. A r. alezredes megjegyzi, hogy a panaszos a sérüléseinek orvosi ellátását visszautasította, azok dokumentálásához nem járult hozzá. Az intézkedést követő két nappal saját maga készített fényképfelvételeket sérüléseiről, amelyeket a hatóság rendelkezésére bocsátott, ugyanakkor azokon a felvételen szereplő személy nem beazonosítható és az nem tartalmazza a kép készültének időpontját. A panaszos orvosi láttelelet nem sérüléseiről nem készített, nem nyújtott be a hatóság felé. A panaszos által készített felvételeken kézfeji és felkari véraláfutások láthatóak, amelyek keletkezettek ugyan a rendőri intézkedés során alkalmazott testi kényszer és bilincs alkalmazása során, azonban tekintettel arra, hogy azok rögzítésére a panaszos által került sor – orvosi eredményekkel, láttelelettel nem alátámasztott módon, így a r. alezredes eljárása során azokat nem fogadta el. A r. alezredes megjegyzi, hogy a testi kényszer és a bilincs vonatkozásában minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy e két kényszerítő eszköz alkalmazása sérülés okozására alkalmas, hiszen a rendőr intézkedése során valamely cél érdekében alkalmazza őket, tehát a kényszerítő eszköz célhoz kötött Fentiek értelmében a testi kényszer alkalmazása oly módon, hogy ott nem történik „kényszerítés” a fizikai erő használatával, már eleve alkalmatlan arra, hogy elérje a célját egy aktív ellenállást tanúsító személlyel szemben. Kivizsgálás során megállapította, hogy a panaszos által benyújtott fényképfelvételek kétséget kizáróan nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy

vele szemben túlzott volt a testi kényszer során alkalmazott „legitim erőszak”. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy a felvételeken szereplő sérülések keletkeztek a rendőri intézkedés során, azonban arányossága kétséget kizáróan megállapítható, a testi kényszer alkalmazása arányban állt a rendőri intézkedéssel.

A bilincs alkalmazásával kapcsolatban a r. alezredes kiemelte, hogy a panaszos meghallgatás során a bilincseléssel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy vele szemben a bilincs alkalmazására szándékosan olyan módon került sor, hogy az számára fájdalmat okozzon. A bilincs a felhelyezést követően azonnal szorítani kezdte a kezét, amit jelzett is az intézkedő rendőrök felé, azonban a rendőrök nem voltak hajlandók az eltávolítani, pedig a panaszos még azt is kijelentette, hogy önként velük megy a rendőrkapitányságra, ha leveszik a bilincset. A r. alezredes előadta, hogy B.B. r. törzsrőmester szóbeli meghallgatása során előadta, hogy a bilincselés során az egyik karperec valóban kissé szorosan került fel a panaszos kezére de azt meglazította. A rendőrök elmondták, hogy a panaszos valóban kérte, hogy vegyék le róla a bilincset, azonban tekintettel a panaszos intézkedés során tanúsított aktív ellenszegülő magatartására, a bilincs további alkalmazása mellett döntöttek. A r. alezredes szerint a panaszos meghallgatása alkalmával a szolgálati gépjárműhöz történő kísérése során tanúsított magatartásra vonatkozó kérdésre adott azon válasza, hogy „szerintem nem akartam menni” arra enged következtetni, hogy a panaszos nem akart együttműködni, azt még akkor is megkísérelte megnehezíteni. A r. alezredes elmondta, hogy az elvezető fogás közben a panaszos többször is „elhagyta magát”, ilyenkor teljes testsúlyával a rendőrökre nehezedett, nekik kellett tartaniuk. A r. alezredes előadta, hogy életszerű lehet, hogy egyik ilyen cselekedete során feszülhetett rá a bilincs a kezére. A r. alezredes véleménye szerint a panaszos azon nyilatkozata, hogy a bilincs okozta sérülés csak másnap keletkezett életszerűtlen, mivel a túl szoros bilincs azonnal felületi hámsérülést okoz a bőrfelületen, valamint véralfutást és benyomódásos rajzolatot hagy. A panaszos által benyújtott fényképfelvételen a csuklójának egy pontján enyhe bőrpír látható, a korábban közölt „gyűrű alakú sérülés” nem. Szakszó r. törzszászlós a parancsnoki kivizsgálás szövege szerint megtekintette a panaszos sérüléseit, de azokon sérülést nem tapasztalt.

A panaszos meghallgatása során többször tényként közölte, hogy őt a kerületben a rendőrök negatívan megkülönböztetik és haragszanak rá, mivel korábban több esetben is bejelentést tett a nagyapja és annak barátnője miatt. A Robotzsaru Neo nyilvántartása alapján a BRFK kerületi Rendőrkapitányság járőrei által az elmúlt időszakban két esetben került igazoltatásra. Mindkét eset 2015-ben történt. Az első alkalommal 2015. január 30-án személyesen tett bejelentést a kapitányságon a nagyapja ellen, testi sértés miatt. A második alkalommal 2015. november 17-én előállítására került sor, mivel gépi meghajtású járművel úgy vett részt a közúti közlekedésben, hogy szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol volt. (Erre a panaszos meghallgatása során utalt is, Ennél az intézkedésnél jelen volt D.D. r. őrmester, ezért lehetett a panaszos számára ismerős.)

A r. alezredes véleménye szerint az, hogy a BRFK kerületi Rendőrkapitányság járőrei szándékosan megkülönböztetésben részesítik a panaszost, és ezért járnak, el vele szemben túlzott agresszióval nem fedi a valóságot. A r. alezredes szerint a panaszos maga kezeli fenntartással a rendőrség alkalmazottat, amint az a 2017. január 16-án a panaszos által előterjesztett beadványból is egyértelműen megállapítható.

A r. alezredes kivizsgálása során megállapította, hogy a rendőri intézkedés jog és szakszerű volt, a kényszerítő eszköz alkalmazása megfelelt az Rtv 15.§ (1) bekezdésben meghatározott arányosság követelményének, valamint az Rtv. 16.§ (1) bekezdésében foglaltaknak.

A panaszos meghallgatása során sérelmezte, hogy hús alkalommal kellett jeleznie, mire vizet kapott. (Majd az eljárás vezetőjének kérdésére ez a szám ötre redukálódott, és még hozzáfűzte, hogy hús percet kellett várnia) B.B. törzsőrmester szóbeli meghallgatása során előadta, hogy a panaszos az előállító helyiségben folyamatosan ordibált, sírt és az ajtót ütögte. Kérésére több alkalommal is kiengedte a mosdóba, ahol meg tudta mosni az arcát, valamint a panaszos által kért pohár vizet is a rendelkezésére bocsátotta. A r. alezredes itt meg kívánta jegyezni, hogy a panaszos által kijelentett hús perc elég hosszú időtartam, főleg annak tekintetében, hogy sokkos állapotára hivatkozással a rendőri intézkedés bizonyos részeire nem is emlékszik. Egyébként a panaszos az előállító helyiségben nem tartott magánál az idő mérésére alkalmas tárgyat, így a hús perc várakozásra irányuló sérelme a r. alezredes szerint éppoly alaptalan és túlzó, mint a hűszszori kérésére irányuló nyilatkozata.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testületnek a panaszbeadványban közöltek vonatkozásában először a saját hatáskörét kellett megállapítania, vagyis azt, hogy a hatáskörére vonatkozó rendelkezések értelmében mely panaszelemek érdemi kivizsgálására rendelkezik hatáskörrel.

A panaszos sérelmezte a beadványában, hogy őt garázdaság vétségének az elkövetésével gyanúsították meg.

Az Rtv. 92.§-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.

Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiek értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel, ezért nem jogosult:

- szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni, a szabálysértési eljárás felett kontrollt gyakorolni;
- büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni;
- kártérítést megítélni;
- az intézkedő rendőrök büntetőjogi-, szabálysértési- vagy fegyelmi felelősségét megállapítani.

Mindezekre tekintettel a Testület hatáskörének hiányát állapította meg és nem vizsgálta az érdemi eljárásban azt, hogy vajon a panaszos elkövethette-e a terhére rótt cselekményt, amely miatt vele szemben büntetőeljárás indult.

IV.

A Testület ellenben érdemi eljárásában megvizsgálta a panaszos előállítását, a bilincselését, a rendőrség intézkedése kapcsán nyújtott tájékoztatást, az intézkedés módját és a rendőrök hangnemét, valamint arra a kérdésre is megadta a Testület a választ, hogy vajon az egész intézkedés részrehajló volt-e.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát, valamint a XXIV. cikkben rögzített tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

1) A Testület a panaszos előállításának vizsgálata kapcsán az alábbi álláspontra helyezkedett.

a) A Testület elsőként azt vizsgálta meg, hogy vajon a rendőrség oldalán keletkezett-e intézkedési kötelezettség a panaszossal szemben.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló

szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A „Küldés leírása”dokumentum szerint „a panaszossal szemben azért került sor rendőri intézkedésre, mert 2017. január 13-án 19 óra 41 perckor a 112-es számra segélyhívás érkezett a BRFK ügyeletére. Nevezet N. L. tett bejelentést, miszerint 1162 Budapest, Wesselényi utca 119 helyen kb 5 perce egy 40 év körüli nő sötétkék Opel Corsával megdobta a bejelentő gépkocsiját (Operl Meriva,) egy hókefével és a hátsó féklámpa betört. Az elkövető elhajtott, és majdnem elgázolta őket, amikor próbálták megállítani. A bejelentő elmondta, hogy a közeli szolárium vendégére rászóltak, hogy ne álljon a házuk elé a kocsijával. A bejelentő felesége és a nő között hangos szóváltás alakult ki, melynek során az elkövető az autója takarításához használt kefével meg akarta dobni. A sértett félreugrott, így a kefe nem őt találta el, hanem a [...] frsz-ú Opel Meriva középső, kiegészítő, a karosszériába épített féklámpáját. A féklámpa összetört, a kár 20 000 Ft. A történetek után az elkövető beült az autójába, el kívánt indulni. Ekkor a bejelentő és a felesége az autó elé és mögé álltak, meg akarták akadályozni a távozását. Ez nem sikerült, inkább hagyták elmenni.

A Testület véleménye szerint a bejelentő által előadottak alapján a 112 –es segélyhívóra történt bejelentés tartalma olyan információnak minősül, amely alkalmas a hivatkozott jogellenes magatartás egyszerű gyanújának a keletkeztetésére.

A bejelentés nyomán a panaszossal szemben felmerülhetett a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdésében tilalmazott garázdaság vétség elkövetése. A hivatkozott jogszabályhely szerint „Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Ezen kívül a Testület hivatkozik a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 170. §-ában szabályozott garázdaság szabálysértés törvényi tényállására, amely értelmében „Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, szabálysértést követ el.”

A Testület megállapítása szerint tehát ezen **gyanú kivizsgálása intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán.**

b) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a rendőrök a panaszos vonatkozásában hogyan tettek eleget a keletkezett intézkedési kötelezettségüknek, illetve ezzel összefüggésben szükséges volt-e a panaszos előállítása

A) Az intézkedési kötelezettség teljesítésének módjára az Rtv. 13. § (2) bekezdés előírja, hogy a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. Ennek során az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányossági követelmények figyelembevételével jár el. A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése alapján a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. A (2) bekezdés meghatározza, hogy több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az

intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. Az Rtv. 17. § (1) bekezdése továbbá meghatározza, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A Testület a rendelkezésére álló dokumentumok gondos mérlegelését követően azt a történeti tényállást alakította ki, hogy mivel volt bejelentés a panaszossal szemben, amely jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú keletkeztetésére volt alkalmas, ezért a rendőrséget a gyanú tisztázásának kötelezettsége terhelte, azaz a rendelkezésére álló eszközök segítségével a gyanút vagy meg kellett alapoznia, vagy azt gyengítenie kellett vagy pedig enyhítenie.

A Testület szerint az intézkedési kötelezettség keretén belül a rendőrségnek meg kellett győződnie arról, hogy a bejelentő által elmondottak mennyiben fedik a valóságot.

A Testület véleménye szerint adott ügy kapcsán a hatályos normák alapján akkor jár el helyesen a rendőrség, ha

- i) (adatainak rögzítése mellett) nem csak a bejelentőket hallgatja meg részletesen a történetekkel kapcsolatban, hanem
- ii) részletesen meghallgatja a panaszost is, akivel szemben a bejelentést megtették;
- iii) a tényeladatok között feszülő ellentmondásokat megpróbálja feloldani akár egyéb személyek meghallgatásával és adatainak a rögzítésével;
- iv) amennyiben pedig a gyanú tisztázásához szükséges, rendelkezésre álló eszköztárat kimerítették, akkor a panaszos előállítása felől vagy szabadon bocsátása felől határoznak.

A Testületben az ügy gondos mérlegelése során az a meggyőződés alakult ki, hogy a rendőrség a gyanú tisztázásának során a bejelentő vonatkozásában hiánytalanul teljesítette az intézkedési kötelezettségét, a panaszos azonban már csak az előállítása során, gyanúsított minőségében lett meghallgatva.

B) A panaszos előállításával kapcsolatban a Testület az alábbiakat jegyzi meg:

A Testület álláspontja szerint a panaszos 2017. január 16-án kelt beadványában saját maga is elismerte, hogy, amint arra lehetősége nyílt távozott a helyszínről, így őt a rendőrök nem tudták a helyszínen meghallgatni; azonban mivel a panaszos neve és lakcíme az eljárás során a Gépjármű nyilvántartás adatai alapján megállapításra került, így a rendőröknek a panaszos meghallgatására lehetőségük lett volna más módon is, nem csak a panaszos előállításával.

A rendőrségi iratok a panaszossal szembeni személyi szabadságot korlátozó intézkedés indokaként az Rtv. 33.§ (2) b) pont szerinti „*bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítását*” jelölték meg.

Az Rtv 33. §-a szerinti előállítási okok egy része kötelezően előírja a szabadságelvonást [(1) bekezdés], míg a másik részük diszkrecionálisnak minősül, azaz a rendőr ezen okok szubjektív mérlegelése alapján, azaz nem kötelező jelleggel előállíthatja az érintett személyt, így a jogalkotó a rendőr mérlegelésére bízta annak eldöntését, hogy a panaszossal szemben szükséges-e a további intézkedések megtétele céljából előállítást alkalmazni [(2) bekezdés].

Ebből következik, hogy ezen utóbbi előállítási okok fennállása esetén azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

A rendőrségnek a szükségességi-arányossági teszt alapján kell döntést hozni abban a kérdésben, hogy elérhető-e az intézkedési cél az érintett személyi szabadsághoz való jog korlátozása nélkül.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján történő előállítás foganatba vétele kapcsán a Testület véleménye szerint a rendőrség nem volt tekintettel az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság kérdésére.

A Testület álláspontja szerint az intézkedési cél elérhető lett volna a panaszos személyi szabadságához való jogának korlátozása nélkül is, mivel a panaszos személyének kiléte és lakcíme is ismert volt a rendőrség számára, így lehetőség lett volna a panaszos idézésére.

Az intézkedés napján hatályban lévő Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény szövege szerint:

„67. § (1) * Ha e törvény kivételt nem tesz, a bíróság, az ügyész és a *nyomozó hatóság* azt idézi, akinek a jelenléte az eljárási cselekménynél kötelező, illetőleg azt értesíti, akinek a jelenléte nem kötelező, de azt a törvény lehetővé teszi. Akit megidéztek, köteles az őt megidéző bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság előtt megjelenni.

(2) * Az idézés és az értesítés írásban, illetőleg más alkalmas módon vagy eszközzel - különösen távbeszélő, telefax, számítógép útján - vagy a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság előtti személyes megjelenés alkalmával szóban történik. Az idézésnek, illetőleg értesítésnek tartalmaznia kell a) a megidézettnek hol, mikor, milyen minőségben kell megjelennie, b) az értesített hol, mikor, milyen minőségben jelenhet meg, c) az idézés, illetőleg az értesítés alapjául szolgáló eljárási cselekmény várható időtartamát (órákban), d) a távolmaradás következményeire való figyelmeztetést, e) a vádirat benyújtása után a vádlott nevét és az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény megjelölését. „

A Testület ezzel kapcsolatban rögzíti, hogy az Rtv. a rendőri intézkedésekkel kapcsolatban nem tartalmaz rendelkezést a foganatosítás időpontjára vonatkozóan, ám a Testület véleménye szerint a rendőrség akkor járt volna el helyesen, ha az Rtv. 15. § szerinti arányos megoldást alkalmazza és a panaszost meghallgatásának időpontjáról idézés formájában értesítették volna, és nem az esti órákban próbálják őt az otthonából előállítani. *(A rendőrségi iratok szerint először 21 óra 15 perckor, majd 21 óra 35 perckor próbálták lakcímén felkutatni a panaszost.)*

Mindezekre tekintettel a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelmét állapította meg, hiszen a rendőrség az intézkedési kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget, mivel a bűncselekmény gyanúja megalapozása során az ellenérdekelt felek közül csak a bejelentőket hallgatta meg, a panaszost nem. Figyelemmel arra, hogy a Testület véleménye szerint az előállítás, mint az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés foganatosítása nem állt arányban az elérni kívánt céllal a

Testület úgy határozott, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítás nem állta ki az arányosság próbáját, így az súlyosan sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

A Testület a panaszos előállítása kapcsán arra az álláspontra helyezkedett, hogy az nem állta ki az Rtv. 15.§-ában szereplő arányossági próbát, így a Testület a személyi szabadság korlátozása alatt elvégzett cselekmények tekintetében nem végezte el a kifogásolt intézkedések különálló értékelését, mivel a rendőrség minden további eljárási cselekményt a panaszos előállítása fogantatásának céljából végzett, amely jogszerűtlensége azonban magával vonta az össze érdekében végzett eljárási cselekmény jogszerűtlenségét.

V.

A Testület érdemi vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettség keletkezett a panaszossal szemben, amelynek a rendőrök az intézkedés kezdeményezésével eleget tettek, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga annak kapcsán, hogy rendőri intézkedés alanyává vált. Az intézkedés végrehajtása vonatkozásában azonban a Testület mulasztásokat tapasztalt, amelyek miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét állapította meg. A panaszos előállítása vonatkozásában a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjai alapján állították elő a rendőrök, amely azonban nem állta ki az arányosság próbáját, így az súlyosan sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokolttá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2020. január 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag